

medlemmer, der har andet hverv eller arbejde, hvis de anvender frirejse til dette.

Til nr. 2

Ændringen har til formål at sikre, at folketingsmedlemmer ikke kan foretage befordringsfradrag på selvangivelser, der indleveres efter lovens forventede vedtagelse den 24. april 1987.

Ændringsforslagene sattes først til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1 og 2 af ministeren for skatter og afgifter (se foran) vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget som helhed sattes derefter til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges enstemmigt med 107 stemmer.

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Tredje behandling af lovforslag nr. L 148:

Forslag til lov om ændring af lov om Statens Kunstfond.

Af ministeren for kulturelle anliggender (H. P. Clausen).

(Fremsat 14/1 87. Første behandling 29/1 87. Betænkning 9/4 87. Anden behandling 21/4 87).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget

vedtoges med 105 stemmer (S, KF, V, SF, RV, CD, KRF og VS) mod 4 (FP).

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den sidste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 152:

Forslag til folketingsbeslutning om undgåelse af sort skærm.

Af Poulsgaard (FP) m.fl.

(Fremsat 1/4 87).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Ministeren for kulturelle anliggender (H. P. Clausen):

Baggrunden for det beslutningsforslag, som vi her har til behandling, er den sorte skærm, der for nylig var resultatet af en overenskomststridig arbejdsnedlæggelse i Danmarks Radio.

Jeg har megen forståelse for, at dette hændelsesforløb må give anledning til overvejelser om, hvordan man i fremtiden kan reagere på en sådan situation. Det er ikke tilfredsstillende, at en lille medarbejdergruppe kan lamme hele sendevirksomheden, og så meget des mere grund er der jo til at glæde sig over, at vi er på vej mod helt nye tilstande på tv-området i disse år. Danmarks Radio er allerede ikke mere alene på markedet længe, og lokalt, der er andre programmuligheder til stede.

Først og fremmest kan jeg jo minde om, at vi er i gang med opbygningen af en alternativ landsdækkende kanal. Der er flere gode argumenter for det monopolbrud, som er gennemført, selv om Fremskridtspartiet jo syntes at mangle forståelse herfor, da TV 2-loven skulle vedtages, men et argument tegner sig da ret tydeligt på baggrund af den sorte skærm for nylig, som vi taler om her.

[Ministeren for kulturelle anliggender]

Det ville have været en god ting, hvis befolkningen havde haft mulighed for at se et andet dansk program i den situation, hvor interne stridigheder førte til arbejdsnedlæggelse på den ene kanal, og hvis denne mulighed havde foreligget, er det måske også mindre sandsynligt, at den konkrete situation havde udviklet sig, som den gjorde.

Men når vi så kommer til de lokale programmer, som beslutningsforslaget omtaler, vil jeg pege på det forhold, at sådanne programmer i dag sendes i henhold til en forsøgsordning, og at spørgsmålet om en permanent ordning på området og på lokalradioområdet just nu er under behandling i Folketinget på grundlag af regeringens lovforslag.

I forbindelse med denne behandling og i forbindelse med revisionen af loven om Danmarks Radio synes jeg vi passende kan drøfte de problemer, som lovforslaget peger på. Der er nemlig også en række lovtekniske, politiske og praktiske problemer forbundet med de tanker, der ligger i forslaget.

Vi kan ikke undgå, at der, hvis et sådant forslag skulle gennemføres, ville blive behov for et administrativt apparat til fordeling af sendetid mellem de stationer, der måtte ønske at komme i betragtning, hvad enten der er tale om landsdækkende udsendelser eller udsendelser inden for en given region. Sagen er jo, at der er mange på markedet i dag, og at der bliver flere, som jeg nævnte det før.

Der kan også ligge et problem i det forhold, at de lokale sendevirksomheder ikke er undergivet de programforpligtelser med hensyn til saglighed og alsidighed, som gælder for Danmarks Radio, som de i givet fald skulle gå ind i stedet for.

Endelig taler forslaget om vederlagsfri adgang til at udnytte sendefaciliteterne, og derved ville der jo opstå et problem om, hvem der skal dække udgifterne ved anvendelsen af sendernet, som ikke er gratis.

Det afgørende forhold er dog efter min vurdering, at de spørgsmål, som beslutningsforslaget rejser, indgår i en større mediepolitisk sammenhæng, som vi for øjeblikket er i gang med at behandle, og hvor vi er i gang med at drøfte de grundlæggende spørgsmål i forbindelse med de fremtidige vilkår for den lokale fjernsynsvirksomhed og for Danmarks Radio både lokalt og landsdækkende.

Jeg mener derfor ikke, at beslutningsforslaget egner sig til en isoleret behandling. De videre overvejelser, som vi må gøre os på dette område, hører hjemme i arbejdet med lovforslaget om Danmarks Radio og lovforslaget om lokal radio- og fjernsynsvirksomhed, som vi har til behandling i øjeblikket.

Helge Mortensen (S):

Socialdemokratiet kan ikke støtte forslaget. Vi kan endda ikke anerkende et eneste af de argumenter, der ligger til grund for forslaget.

Ud fra det synspunkt, at det er bedre at forebygge end at helbrede, skal Danmarks Radio som den virksomhed, den er, sikres de rammer og de muligheder, der skal til for at løse overenskomstmæssige og personalepolitiske spørgsmål og konflikter. Det kan man bl.a. sikre ved, at man ikke forringer personalerepræsentanternes indflydelse i Danmarks Radio i den bestyrelse, som måtte komme. Herigennem kan man give Danmarks Radios medarbejdere mulighed for indflydelse på de grundlæggende beslutninger i virksomheden og øge medarbejdernes engagement og samarbejdsmuligheder.

Hvis Fremskridtspartiets forslag i det hele taget er egnet til noget, så er det til at skabe konflikter og optrappe konflikter.

Bortset fra det bygger forslaget på en forudsætning, der er helt forkert, nemlig at personalet ved tv-stationerne rundt omkring i landet udelukkende består af potentielle skruibrækkere. Desuden er forslaget udtryk for en aldeles utidig indblanding i forskellige medievirksomheders egne og indbyrdes forhold.

Lige så lidt som vi kan ønske os en lovgivning, der giver f.eks. et vestjysk distriktsblad mulighed for at overtage rotationspressen på Politikens Hus vederlagsfrit, hvis der skulle udbryde en strejke dér, lige så lidt vil vi være med til, at der på samme måde kan beslaglægges et sendeudstyr i Danmarks Radio i tilfælde af en kommende konflikt ved Danmarks Radio, som vi vil satse meget på bliver undgået, men som vi – ligesom hr. Poulsgaard – vil være forsigtige med at påstå aldrig nogen sinde kan indtræffe igen.

Der er som sagt intet i forslaget, vi kan støtte. Vi mener faktisk ikke, der er noget forslag. Det er efter vores opfattelse et for-

[Helge Mortensen]

slag uden idé. Det repræsenterer højst en tanke, men en af de tanker, som burde være forblevet som en tanke hos dem, der har tænkt den.

Annelise Gotfredsen (KF):

Jeg er naturligvis enig i kulturministerens principielle og praktiske indvendinger imod en gennemførelse af dette beslutningsforslag, men når dette er sagt, skal jeg også sige, at jeg finder, at den harme, som griber befolkningen, når den møder den sorte skærm, er fuldt ud forståelig.

Det kan meget rimeligt opfattes som en helt utilstødelig undertrykkelse af ytringsfriheden. For hvad glæde har man af en ytringsfrihed, når de medier, den skal komme til orde i, ikke er der? Jeg forstår meget vel den harme, og man kan jo meget vel sige, at man også på den måde kommer til at betale for en ydelse, som man ikke får.

Jeg skal ikke udtale mig om de juridiske aspekter i spørgsmålet om en mulig tvang til at nedsætte licensen, men jeg mener, at det burde indgå som en naturlig serviceydelse, at man fik et afslag i licensen for de timer og dage, man ikke havde haft mulighed for at se de udsendelser, som man velbegrundet mener at man har ret til, når man har betalt sin licens.

Det var måske også muligt at drøfte, i hvilket omfang man kunne anvende de ekstratimer, der fremkommer i forbindelse med den sorte skærm, til at indføre en eller anden filmtjeneste og sende spillefilm; gode danske spillefilm var noget, alle kunne acceptere, og det var en mulighed, som man måske kunne overveje.

Men så er jeg i øvrigt også enig med ministeren i, at det er ved at blive et spørgsmål af mindre betydning, selv om det naturligvis ikke kan siges at være uden betydning. Men når det nu er lykkedes regeringen at ophæve monolet for Danmarks Radio, så har vi altså muligheden for dog at se noget på dansk, hvis virkelig det utænkelige skulle ske, at vi igen fik en sort skærm. Vi kan skrue over og se noget dansk, og det synes jeg hjælper.

Det vil også hjælpe, at vi ikke alle på én gang skal se de samme programmer og skal diskutere det samme hver dag, når vi mødes, når dette monopol bliver endeligt brudt.

Som sagt mener jeg, det er værd at overveje mulighederne for, at man som en serviceydelse giver et nedslag i licensbetalingerne, men som jeg startede med at sige, kan vi ikke støtte forslaget, på grund af de tekniske og praktiske vanskeligheder, som ministeren har gjort rede for.

Helge Sander (V):

Fra Venstres side vil vi gerne takke kulturministeren for det svar, han gav i forbindelse med forslaget fra hr. Poulsgaard. Vi er nemlig fuldstændig enige i, at dette spørgsmål selvfølgelig ikke kan tages isoleret ud.

Til gengæld er vi lige så enige i, at det er et problem, vi bør se på, og det er et problem, vi ikke alene bør se på, men også må sørge for at løse, for i dag er der jo virkelig mulighed for, at vi kan putte noget andet på skærmen, hvis man ikke ønsker at sende fra Danmarks Radios side.

Derfor er det også på et godt tidspunkt, vi får denne drøftelse, for nu har vi jo mulighed for at få spørgsmålet inkorporeret i det lokalradio- og -tv-forslag, som vi netop er ved at afslutte behandlingen af i kulturudvalget.

Jeg må sige, at jeg blev en anelse overrasket over hr. Helge Mortensens betragtninger med hensyn til, at det skulle være et forslag, der optrapper konflikter. Nej, jeg tror, at TV 2 og Danmarks Radios monopolbrud nu har været med til at skabe en betydelig større interesse for det arbejde, der gøres i Gyngemosen, og det vil også medvirke til, at man nok vil tænke sig om to gange, inden man bare laver sort skærm. Jeg tror, det er med til at skabe en bedre hverdag for licensbetalerne.

Dernæst hr. Helge Mortensens betragtninger omkring et jysk distriksblad, der skulle komme og overtage et københavnsk bladhus. Forslaget er selvfølgelig meget morsomt, men det har jo ikke nogen sammenhæng med sagen, for hvor vi dér taler om to private foretagender, taler vi altså her om Danmarks Radio, som vi trods alt har en vis indflydelse på og interesse i. Derfor kan man ikke bruge det forslag, selv om jeg godt kan se, at det geografiske i det er fuldstændig korrekt.

Apropos sort skærm blev der talt om licensmidler. Vi føler, at det ville være helt naturligt, hvis der blev skabt grundlag for, at

[Helge Sander]

man kunne få licenspenge tilbage, når der har været sort skærm. Det praktiserer man jo inden for dagspressen. Der er det jo helt naturligt, at man får et fradrag, hvis der er dage, hvor avisen ikke udkommer, og det burde være lige så naturligt, at der skete fradrag i licensen. Men vi ved jo, at der har været en landsretsdom, som ikke er faldet ud til licensbetalernes fordel; til gengæld har vi jo også på det seneste oplevet, at licenskontorets personale har mere forståelse for den slags sager. Jeg så forleden, at en jysk seer havde fået 39 kr. 75 øre retur, fordi den pågældende havde købt en videofilm til erstatning for den sorte skærm forleden, lørdag aften.

Med andre ord: vi glæder os til at kunne få de praktiske problemer ryddet af vejen, således som kulturministeren ridsede det op, så der bliver mulighed for at undgå sort skærm. De problemer, der er, er altså fordelingen af sendetiden, programforpligtelser og udgifterne ved anvendelse af sendenet, men vi er helt overbeviste om, at det er problemer, der er til at løse, så vi glæder os til at komme videre med sagen i første omgang i kulturudvalget i forbindelse med behandlingen af lovforslaget om lokal radio- og fjernsynsvirksomhed.

Ingerlise Koefoed (SF):

Selv om jeg går hen og lægger en hel del penge i forskellige forretninger, ejer jeg jo ikke de mennesker, der arbejder i de forretninger. De har ret til at kræve nogle ordentlige arbejdsforhold, de har ret til at reagere, hvis de arbejdsforhold, de har, ikke er gode nok.

Det samme må jo gælde i det forhold, at selv om jeg betaler min licens til Danmarks Radio, så har jeg ikke nogen som helst ret til at bestemme alt om de mennesker, der arbejder i Danmarks Radio. De har de samme rettigheder som andre mennesker, de har de samme muligheder for at reagere, når de synes, at deres arbejdsforhold er urimelige. De har selvfølgelig også ret eller uret, når de laver ulovlige strejker, men det betaler de jo altså også bøder for at lave.

Det er klart, at vi ikke kan støtte dette forslag. Det er et urimeligt indgreb i medarbejdernes almindelige tilværelse, i deres borgerlige frihedsrettigheder og i deres ret til at rea-

gere på samme måde, som andre mennesker ude i samfundet reagerer.

Jeg vil da også gå ud fra, at selv om man fik den ordning, som hr. Poulsgaard foreslår: at andre tv-stationer kunne gå ind og sende på den sorte skærm, som så ikke var så skæbnesvangert sort mere, så ville medarbejderne på de andre tv-stationer da forhåbentlig i langt de fleste situationer sige: det vil vi ikke være med til; vi vil ikke forhindre vores kolleger i det offentlige tv i at reagere og prøve på at skaffe sig bedre arbejdsforhold.

Det passer ikke, at man ikke også i dag kan slå over på en anden kanal, for langt de fleste steder i landet kan man jo se enten svensk eller tysk eller norsk tv. Hvis man ikke kan tilbringe en eneste aften uden tv, har man altså muligheden for at se noget andet tv.

I øvrigt vil jeg da også sige, at Danmarks Radio jo har de regler, at man sender nødudsendelser. Vi er jo ikke fuldkommen lost. Hvis der sker et eller andet i samfundet, kan vi da få det at vide gennem vores tv.

Derudover vil jeg sige, at man taler, som om tv var det eneste indhold, man havde i sin tilværelse, og at det ville være ganske forfærdelig skæbnesvangert, hvis man en aften eller to eller i 14 dage ikke kunne se sit tv. Der er altså andre ting, man kan lave her i verden, og nogle af os ville måske endda synes, at det var velsignet, hvis folk – børn og voksne – også kunne komme til at opleve noget andet end den mere eller mindre forlorne virkelighed, som de jo oplever via tv.

(Kort bemærkning).

Helge Sander (V):

Jeg synes, fru Ingerlise Koefoed glemmer, at det hverken er arbejdsgiver- eller medarbejderinteresser, vi taler om her. Jeg har opfattet det, som om det var seernes interesser. Derfor synes jeg ikke, det er særlig relevant at begynde at tale om, at det også koster de medarbejdere, der strejker, penge. Det er alene seerne.

Jeg vil også gerne sige, at det jo ikke er rigtigt, at man bare kan slå over på en anden kanal. Nu har fru Ingerlise Koefoed og jeg jo forskelligt ophav, og det gør, at man i det område, som vi er et par stykker der kommer fra, ikke har noget alternativ.

[Hølge Sander]

Fru Ingerlise Koefoed har da ret i, at tv ikke er alt, men det er jo ikke lige det, vi taler om. Det, vi taler om, er, at muligheden for det er til stede, og at det i hvert fald ikke er nogle ganske få, der skal sidde og bestemme, om der overhovedet skal være tv på de danske fjernsynsskærme. Det synes jeg er væsentligt at fastholde.

Så er der én ting, som jeg i den forbindelse gerne vil sige, og det er, at forslaget jo er interessant i dag, fordi Danmarks Radio stadig væk stort set har monopol, hvis vi ser det landsdækkende. Derfor er det interessant nu. Men udviklingen gør jo heldigvis, at forslaget bliver mindre og mindre interessant på lang sigt, for så kommer der netop, som fru Ingerlise Koefoed siger, en masse muligheder, og så betyder det ikke så meget, om Danmarks Radio ligger stille nogle dage.

(Kort bemærkning).

Annelise Gotfredsen (KF):

Jeg vil blot lige sige, at jeg synes, det er udmærket, og at jeg går meget ind for, at vi har mulighed for nordiske og europæiske sendere, alt hvad vi kan få af den slags, men det er nu engang Danmark, vi bor i, og det er den eneste danske sender, bortset fra de lokale, som fungerer rundt omkring, men som jo ikke har det samme præg af nyheder osv., som Danmarks Radio har.

Derfor synes jeg netop, at det ikke er nok at fremhæve, at vi kan trille rundt på alle mulige andre kanaler, som måske også kræver store, enormt vanskelige antenneopsætninger, og derfor synes jeg, at det er meget beklageligt, at det er Danmarks Radio, som laver denne sorte skærm, og som oven i købet gør det uden at betale penge tilbage for det.

(Kort bemærkning).

Ingerlise Koefoed (SF):

Det skal også blive en meget kort bemærkning.

Det går altid ud over nogle mennesker, når andre mennesker strejker. Det må man acceptere. Vi har et system, hvor folk har lov til at strejke, og hvor de, hvis de strejker ulovligt, kommer til at betale for det. Det har jeg syntes var en udmærket måde at manife-

stere sine rettigheder på. Derfor kan jeg altså ikke gå ind på alt det andet.

Selvfølgelig er det ærgerligt for seerne. Selvfølgelig er det ærgerligt i det hele taget, når f.eks. busserne strejker og vi ikke kan komme hurtigt nok herind i Folketinget og sige vores udsøgte mening om alt muligt mellem himmel og jord. Men sådan er forholdene altså, og jeg accepterer, at de er sådan.

Jeg tror, at seerne får mere ud af det, hvis man giver medarbejderne nogle rimelige forhold at arbejde under, end hvis man bare siger: I må ingenting i hele verden, for det er os, der er de vigtigste her, os, seerfolket.

(Kort bemærkning).

Helge Sander (V):

På en sådan fredag er man altid ked af at forlænge debatten, men jeg synes nok, jeg bliver nødt til at sige, at vi overhovedet ikke har anfægtet strejkeretten, ikke et øjeblik. Det synes jeg er væsentligt at fastslå. Det, vi taler om, er, at vi har et offentligt sendenet, som vi meget gerne vil have bliver brugt mest muligt.

Bilgrav-Nielsen (RV):

Lørdag formiddag den 14. marts i år ringede jeg kulturministeren op – jeg undskylder – og forelagde kulturministeren det synspunkt, om ikke vi burde give andre tv-stationer adgang til at sende på sendenet, når nu Danmarks Radio havde besluttet sig for ikke at sende. Det var mit indtryk – som er blevet bekræftet i dag – at kulturministeren er positivt stemt over for at finde en løsning i den retning. Jeg må derfor takke hr. Poulsgaard for, at han har fundet det korn, jeg dér såede, og har fremsat dette forslag.

Nu er det imidlertid ikke nødvendigt med et beslutningsforslag, som kulturministeren har sagt det, for sagen kan ordnes i forbindelse med det lovforslag, vi har til behandling, om lokalradio- og -tv-virksomhed. Naturligvis bør der være adgang til, at der på det offentlige sendenet for tv kan sendes tv af dem, som gerne vil sende tv, men det er også klart, at det kræver, at ministeren bliver understøttet med en bemyndigelse, og den er vi altså i Det Radikale Venstre meget parate til at give ministeren.

Hermed er dér altså – så vidt jeg forstår – konstateret et flertal for, at det i fremtiden

[Bilgrav-Nielsen]

bliver sådan, at lukker man ned i Danmarks Radio, fordi man ikke vil arbejde, ja, så er sendenet – som ikke er Danmarks Radios ejendom – til rådighed for andre.

Naturligvis skal der så foreligge et regelsæt. Det juridiske system skal være på plads, der skal være sikkerhed for, at der ikke kommer til at ske ting, som ikke må ske i den henseende; men det kan ikke være sådan, at nettet ikke kan udnyttes. Jeg synes da personligt, at det kunne være interessant, at man i en sådan situation kunne sidde i det vestjyske og se på, hvad de nu kan lave på Lolland-Falster, i København, på Skagen, og hvad ved jeg. Der er kun tale om, at man i det tilfælde, at Danmarks Radio ikke selv vil være der, kan give tilladelse til, at andre kan være der. Det synes jeg er helt rimeligt.

Det er helt forfejlet, når Socialdemokratiet og SF påstår, at hverved fratager vi nogle retten til at strejke. Hvis det fortsat er sådan, at der er medarbejdere i Danmarks Radio, der tror, at det er en populær måde at udnytte strejkeretten på, kan vi ikke tage det fra dem; men de tager fejl. Men der er altså ingen, der griber ind over for denne strejkeret. Det er bare et spørgsmål om, at vi andre forbeholder os ret til, at det offentlige sendenet så kan anvendes af dem, der ønsker at sende, og det kan vi give vores tilslutning til.

Arne Melchior (CD):

Hr. Poulsgaard har fået en god idé, det får han jo tit ved avislæsning – jeg kan forstå, at hr. Bilgrav-Nielsen har haft en lignende – og på grund af sin gode idé har hr. Poulsgaard så lavet den lovgivende forsamling om til et aktuelt debatforum. Det skal der ikke være nogen indvending imod, men den gode idé er efter min mening glimrende egnet til at blive droppet hurtigst muligt, for det kan simpelt hen ikke lade sig gøre. Det synes jeg kulturministeren har givet en række særdeles gode argumenter for, og det flertal, som hr. Bilgrav-Nielsen mente at kunne høre sig til ud af den foregående debat, har jeg ikke på samme måde kunnet finde frem til.

Det er da en ting, man udmærket kan diskutere, men jeg tror for det første ikke, det vil få nogen interesse for nogen i fremtiden, og for det andet tror jeg ikke, det rent praktisk kan lade sig gøre. Det varer ikke ret

mange år, før vi har et hav af kanaler at switche om til.

Dårlig samvittighed ved sort skærm har jeg især og næsten udelukkende over for de områder i landet, altså den tredjedel af landets befolkning, der ikke endnu har nogen anden kanal at dreje over på. Det er i mange henseender en skandale, og det har vi drøftet i forbindelse med rækkefølgen af sendemasternes opstilling, og det er stadig væk min mening, at de områder, der kun kan tage det ene program, har et primat.

Der kommer altså andre danske kanaler, lokale og landsdækkende, der kommer masser af udenlandske. Desuden varer disse arbejdsnedlæggelser, så fjollede de er – og hermed angriber jeg heller ikke strejkeretten, men strejkerimeligheden, og især når det drejer sig om et monopol – jo ikke ret længe. Jeg tror, at sidste gang varede det halvanden dag, og pludselig en morgen fik vi at vide, at kl. 4 om eftermiddagen var det i orden igen. Det var det også; ledelsen og medarbejderne fandt altså hinanden temmelig hurtigt, og jeg ved ikke, hvem man så skal give de få timer, der bliver til rådighed, hvem der skal have den chance, hvem der har noget liggende, som de har ret til at udsende til hele befolkningen.

Der var en af ordførerne, der var inde på, at man bare kunne sende en dansk film. Hvem har ret til det? Skal man have rettighederne liggende på lager? For hvis der engang om 3 år skulle blive halvanden dags arbejdsnedlæggelse på en af kanalerne, skal man så lige have nogle danske film liggende på konserverlageret dér at putte på? Jeg tror ikke, det fungerer i virkeligheden.

Der bliver ikke mangel på informationer, heller ikke de æterbårne og altså heller ikke dem med billede på. Der bliver tværtimod så stort et udvalg, at mange får styr med at finde ud af, hvor de netop skal stille ind.

Jeg tror også, at den nye, livlige og glædelige konkurrence i æteren vil medføre, at de få strejker vil blive endnu færre, fordi også medarbejderne vil forstå, at de skal være forsigtige med at save den gren over, de selv sidder på.

Derfor tror jeg, at det her er et slag i bolledejen og en forlystelsesforestilling fredag formiddag, som jeg gerne deltager i og også gerne lytter til og morer mig over, men andet kommer der nok ikke ud af det.

(Kort bemærkning).

Bilgrav-Nielsen (RV):

Jeg synes, det kunne være rart at få afklaret nu, om regeringen er enig i de synspunkter, som ministeren og de hidtidige ordførere for regeringspartierne har givet udtryk for, minus hr. Arne Melchior naturligvis. Er det sådan, at CD vil – og har meddelt, at man vil – spørre for adgangen til, at andre kan få lov til at sende, forudsat naturligvis, at de juridiske forudsætninger er bragt i orden, og det er jo det, vi nu beder ministeren om at klare? Hvordan hænger det sammen? Står CD bag regeringen, eller gør CD ikke?

(Kort bemærkning).

Arne Melchior (CD):

Således foranlediget skal jeg da gerne benytte den ekstra taletid, hr. Bilgrav-Nielsen stiller til min rådighed på denne måde, og tage det om én gang til til ære for hr. Bilgrav-Nielsen.

Jeg sagde udtrykkeligt, at det da er noget, vi gerne vil være med til at se på, men jeg gav udtryk for, at jeg tror, det aldrig vil blive aktuelt, fordi strejkerne er få og kortvarige og bliver færre.

Når vi har set på mulighederne for det juridiske, det praktiske og det ophavsretsmæssige og alle de ting, der hører sammen med noget sådant, vil det vise sig at være så indviklet, at hverken det store flertal i Folketinget eller seerne – altså de, der betaler licens – vil finde det umagen værd at gøre mere ved det med de få timer pr. 5 år, hvor der vil blive behov for noget sådant. Det er mit tip med hensyn til, hvordan udgangen vil være, men jeg sagde udtrykkeligt, at jeg bakkede ministerens betænkeligheder ved det op, og at CD som alle andre er villig til at se på det, men jeg har altså forudsagt – og nu kan vi jo se om 3 måneder eller om 3 år, hvem der får ret – at der aldrig bliver nogen frakke ud af det skind.

Poulsgaard (FP):

Som fremskridtsmand er jeg i den lidt mærkelige situation, at jeg næsten er nødt til at skulle sige tak til en lang række ordførere, og det glæder mig. Jeg vil gerne begynde med at sige tak til kulturministeren for den forholdsvis positive indstilling, kulturministe-

ren havde, og dernæst til hr. Bilgrav-Nielsen. Jeg ved ikke, hvem der har fået tanken først; den sorte skærm irriterede mig voldsomt, og hvis hr. Bilgrav-Nielsen og jeg begge to har fået den samme gode idé, synes jeg da ikke, at det gør noget. Men jeg vil gerne give de Radikale æren for det; de er jo tit tungen på vægtskålen herinde og kan trumfe ting igennem, som vi ikke kan. Jeg er heller ikke sikker på, at det ikke er hr. Bilgrav-Nielsen, der har ret, hvis vi tænker på diskussionen med hr. Arne Melchior her, for jeg forstår ærligt talt ikke hr. Arne Melchior. Regeringspartierne – nu har vi ikke hørt Kristeligt Folkeparti, men så de to store partier – var positive, og de Radikale har været positive. Hvis der er nogen, der har været lytternes vagthund, er det vel Aktive Lyttere og Seere, som der er en stor del af Centrum-Demokraterne i, og at der skulle gøres modstand imod at få skabt ordnede forhold i Danmarks Radio fra CD, forstår jeg godt nok ikke.

Derimod forstår jeg snarere den snak, hr. Helge Mortensen kommer med, for det er ren tale, der er til at tage og føle på. Hr. Helge Mortensen sagde: dette forslag kan medføre en konflikt. Det er da højst sandsynligt, at der kan blive konflikt, men så lad os for en gangs skyld tage den konflikt og så færdig med det. Hr. Helge Mortensen griner; jamen hvis der er nogen lønmodtagere i dette land, der er forkælede, så er det medarbejderne i Danmarks Radio. Der findes ikke nogen gruppe, der er så forkælet som den, arbejdstid, den store mandskabsstyrke, der er derude, og andet taget i betragtning. Synes hr. Helge Mortensen virkelig, at vi skal have sort skærm, hver evige gang en lille gruppe bliver fornærmet over et eller andet? Jeg kan ikke forstå, hvis det er hr. Helge Mortensens indstilling, men jeg tror, at hr. Helge Mortensen har ret i, at vi kan risikere at få konflikt.

Dernæst vil jeg gerne sige til fru Ingerlise Koefoed, at jeg heller ikke synes, det var den største ulykke, der kunne ske, hvis skærmen blev sort; for min skyld kunne den være sort et år eller tre, så var vi da fri for al den røde propaganda; det gjorde såmænd ikke så meget. Det ville da være en knippelgod anledning for videbranchen og andre, det ville blive en guldgrube. Men det er bare lidt mærkeligt, at disse partier, som har himlet imod at få brudt monopollet, og som har kæmpet imod parabolantennen og andet, nu

[Poulsgaard]

henviser til, at vi bare kan tage udenlandske stationer, hvis der er sort skærm, og det kan vi selvfølgelig også komme til nu, når vi får lov til at tage satellitprogrammer og andet ned. Nu har kulturministeren været så venlig over for mig, og derfor er jeg ked af at skulle være lidt uvenlig over for kulturministeren, og det gælder også hr. Helge Sander, fru Annelise Gotfredsen og andre. Jeg tror, man tager fejl, når man er så overbevist om, at den hellige grav er vel forvaret, når vi nu får TV 2 og andre kanaler. Der vil ikke ske det mindste monopolbrud; de vil komme til at stå i de samme fagforbund, for det er de samme teknikergrupper, og det hele vil blive, ligesom det var før. Derfor har hr. Helge Mortensen ret i, at hvis der bliver konflikt, vil de nok også strejke andre steder - de vil nægte at påtage sig det arbejde.

Men nu er der bare det, at der er så mange andre, der kan sende i dag, og det store opbud af mennesker, der er derude i TV-byen, er jo slet ikke nødvendigt for at holde nogle i gang på skærmen - andre, der har forstand på den slags ting, kan bare gå ind. Så siger ministeren, at man ikke vederlagsfrit kan stille det til rådighed, og hr. Arne Melchior taler om ophavsretten, osv. Jamen det er da muligt, at der ligger et juridisk problem dér, men jeg kan ikke sige andet, end at Danmarks Radio er det danske folks, ikke medarbejdernes i Danmarks Radio, eller hvad fru Ingerlise Koefoed sagde. Det er Danmarks befolkning, der ejer Danmarks Radio, og selvfølgelig har det danske folk via det danske Folketing lov til at vedtage, hvordan det skal være.

Men i hvert fald håber jeg, at hr. Bilgrav-Nielsen har ret, da han sagde, at der nok skulle komme noget ud af dette, så vi undgår sådanne sorte skærme i fremtiden. Hvis dette kan være et arbejdsdokument, der giver et lille skub i den rigtige retning, er jeg vældigt godt tilfreds.

Kofod-Svendsen (KRF):

Jeg skal kort sige, at vi er enige i de intentioner, der ligger i forslaget, men da vi er i gang med at drøfte andre forslag, som forhindrer monopolbrud, synes jeg, de intentioner må videreføres i disse sammenhænge. Derved tror jeg vi opnår det, som jeg mener må være hovedsigtet, nemlig at vi ikke be-

grænser informationsstrømmen og den danske befolknings mulighed for at blive velinformeret.

(Kort bemærkning).

Arne Melchior (CD):

Hr. Poulsgaard nævnte Aktive Lyttere og Seere, som om det var CDs. Det er heldigvis en tværpolitisk forening, som vor kollega hr. Flemming Jensen fra de Konservative i dag er formand for. Det er da rigtigt, at min egen partiformand har været initiativtager til den, men det er altså en bred og tværpolitisk forening. Den går ind, som hr. Poulsgaard sagde, for at være lytternes vagthund. O.k., men med henblik på hvad? På alsidighed og fairness. Så længe der er sort skærm - hvad jeg ikke ønsker der skal være - er der i hvert fald ingen forsyndelser mod det, men der er ikke noget i Aktive Lyttere og Seeres program, der går ud på, at der sker nogen landsulykke, fordi der en aften ikke er TV-Avis. Jeg vil endda hævde, at dermed er ikke engang informationsfriheden i dette land særlig svært angrebet. Så denne henvisning synes jeg ikke hr. Poulsgaard har ret i.

Både hr. Poulsgaard og hr. Bilgrav-Nielsen var inde på, hvad regeringen egentlig mente. Vi mener det samme, men vi har vel lov til at have lidt forskellig vurdering af, om dette forslag har nogen chance for at føre til noget som helst eller ej. Vi har erklæret, at også C'Derne er villige til at deltage i nogle samtaler om det. Jeg er sikker på, at det ikke nogen sinde bliver ret mange. Vi ved godt, hvad dette forslags skæbne vil være.

Men jeg vil have lov til at sige til de Radikale, at det ikke er længe siden, vi i et for landet meget vitalt spørgsmål - det drejede sig om miljø og landbrug - så meget store indre uenigheder i den radikale folketingsgruppe. Hvorfor skulle der så ikke blandt 4 regeringspartier være mulighed for at have en lidt forskellig vurdering af, om der i dette forslag ud over, som jeg kaldte det, en god hastig idé ved avislæsning indeholdes noget, som den danske befolkning går og sukker efter, eller som overhovedet nogen sinde kan blive anvendeligt? Det tror jeg altså ikke det bliver. Hvis kulturministeren vil gøre sig umage for at gøre det anvendeligt, så al ære for det. Så vil jeg iagttage det med stor interesse og endda med hjælpssomhed. Det ændrer

[Arne Melchior]

ikke ved min tro på, at denne sag ikke bare dør i udvalget, men heller aldrig kommer op mere.

(Kort bemærkning).

Annelise Gotfredsen (KF):

Dette er altså så en diskussion om større eller mindre optimisme, fordi jeg, som jeg sagde, var enig i, at man ikke, som det foreligger, umiddelbart kan sige ja eller nej. Men jeg forstod da kulturministerens optimisme med hensyn til, at man kan komme frem til nogle gode resultater, når man diskuterer tingene i de forskellige fora, som man gør det i øjeblikket. Endvidere er det også et spørgsmål om optimisme med hensyn til monopolbruddet for Danmarks Radio. Jeg er helt sikker på, at det, at der kommer konkurrence, er meget væsentligt. Selv om nogle nisser kan flytte med, er vi nu opmærksomme på, hvad det er for nisser, vi skal passe på, og konkurrencen i sig selv betyder noget enormt stort.

Jeg er altså ikke nær så pessimistisk som hr. Poulsgaard, men jeg tror da også, som hr. Arne Melchior har udtalt det, at Aktive Lyttere og Seere stadig væk har sin mission. Jeg har selv den ære at være formand for den lokale afdeling i Gentofte, og det er absolut vores mening, at det har sin betydning også fremefter, men at monopolbruddet og konkurrence i sig selv er det store og vigtige, der sker.

(Kort bemærkning).

Ingerlise Koefoed (SF):

Jeg vil nu ikke sige, at jeg bliver optimistisk af at høre denne debat, tværtimod. Jeg føler mig meget pessimistisk over de holdninger, som afsløres hos de borgerlige partier, ikke mindst hos de Radikale, i denne sag.

Men derudover var det nu hr. Poulsgaard, jeg ville sige et par ord til. Hr. Poulsgaard kan sige mange ting om SF – og det er hr. Poulsgaard meget velkommen til – men det er helt urimeligt at omtale os som et af de partier, der har kæmpet med næb og kløer imod parabolerne, når vi den 12. februar har foreslået en dagsorden, hvori vi sagde, at man skulle ligestille seerne over for hybridnettet og parabolerne. Hr. Poulsgaards eget parti har tilsluttet sig det dagsordensforslag,

som var fremsat af de Radikale og SF. Men det kan jo være, hr. Poulsgaard har haft så travlt med at ærgre sig over den sorte skærm, at han slet ikke har haft tid til at huske, hvad der i øvrigt sker her i verden.

Helge Mortensen (S):

Jeg vil gerne have lov til at rette den misforståelse – hvis det er en misforståelse – at jeg skulle have sagt, at det er forslaget i sig selv, der giver konflikten. Det gav hr. Poulsgaard anledning til at sige: lad os så tage den konflikt én gang for alle. Jeg påpegede, at en gennemførelse af dette forslag eller nogle af de tanker, som ligger i det, rummer risiko for en skærpelse af en konfliktsituation. Jeg tror ikke, at medarbejdere på lokale tv-stationer, der f.eks. er organiseret i Dansk Journalistforbund, vil arbejde så meget som ét eneste minut på Danmarks Radios sendetid, tværtimod. Hvis man forestillede sig, at hr. Poulsgaards forslag tvang noget sådant frem, tror jeg, der er risiko for en optrapning af konflikter.

Jeg tror, at hr. Arne Melchior er den, der har mest ret i debatten om dette forslags egenhed: det bliver ikke til noget. Det er heller ikke egnet til noget. Udviklingen vil vise, at det er ganske overflødigt – i takt med, at man får et øget udbud af dansk tv, hvor vi ikke længere er afhængige af, at Danmarks Radio sender, men får valgmuligheder. Det bliver løsningen.

Ministeren for kulturelle anliggender (H. P. Clausen):

Der er to spørgsmål, jeg gerne vil komme ind på her mod slutningen af debatten. Det ene blev taget op af et par ordførere, nemlig spørgsmålet om tilbagebetaling af licensen, når der havde været sort skærm. Der er det klart, som hr. Helge Sander sagde, hvordan den nuværende situation er, idet der findes en landsretsdom fra Østre Landsret, som fastslår, at Danmarks Radio ikke er forpligtet til at tilbagebetale licens, og det er der en argumentation for.

Det er ikke rigtigt – og det er nærmest derfor, jeg tager det punkt op, for jeg synes, det bør siges i denne sammenhæng – at Danmarks Radio på noget tidspunkt har tilbagebetalt licens med henvisning til, at der har været sort skærm. Det var en avisand, eller

[Ministeren for kulturelle anliggender]

hvad man skal kalde det, i hvert fald en misforståelse eller en fejltolkning i en avis, fordi en seer eller en borger her i landet havde fået et beløb fra Danmarks Radio, som han var berettiget til i forbindelse med feriepenge eller løn – jeg kan ikke huske, hvad det var – og som kom til udbetaling på det tidspunkt, hvor der havde været tale om den sorte skærm, og det blev så koblet sammen. Danmarks Radio har altså ikke fraveget sin praksis på dette område, som der altså også er et domsgrundlag for.

Men det er da klart, at Danmarks Radio kan ændre sin praksis, hvis den vil, og adressen på de synspunkter må være Danmarks Radios, fordi det er Radiorådet, der forvalter Danmarks Radios midler og fastsætter bestemmelserne derom.

Nu må man håbe, at de lytter, for der er da megen fornuft i den parallelisering, man kan foretage med andre, men det er altså op til Danmarks Radio at overveje sin stilling i denne sag. Jeg synes, det var væsentligt at få det bragt på plads.

Dernæst vil jeg om emnet som helhed gentage det, jeg sagde i mit første indlæg, nemlig at beslutningsforslaget, som det foreligger, forenkler de problemer, der faktisk er forbundet med at nå det mål, som ligger bag hele forslaget. De problemer er ikke helt små, og det paradoksale er, at de vokser, fordi der er vækst på området, idet der bliver flere kanaler og flere muligheder til rådighed, som vil ændre hele situationen, og som også vil skabe nogle praktiske vanskeligheder.

Det er derfor, jeg sagde, at sagen ikke egner sig til at drøftes og afgøres i et beslutningsforslags sammenhæng, men må drøftes videre i de rette sammenhænge, nemlig dér, hvor vi behandler den relevante lovgivning just nu. Jeg kan også forstå på de bemærkninger, der er faldet, at der er bred enighed om, at vi må tale videre om det i de rette sammenhænge. Det har vi altså god mulighed for at gøre, og vi kan gøre det så at sige med det samme.

Poulsgaard (FP):

Det skal være en uforbeholden undskyld-

ning til SF. Det var klart en fejltagelse, for jeg anerkender denne indsats, men der blev også sagt i den sammenhæng – og det tror jeg ikke fru Ingerlise Koefoed vil bebrejde mig at jeg har sagt – at det var det parti, der kæmpede med næb og kløer imod reklamefinansieret radio og fjernsyn.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling

vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til kulturudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden:

Formanden:

Der er ikke mere på dagsordenen.

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

Arbejdsmarkedsudvalget (23/4 87):

Udtræder: Helle Degn (S)

Nyt medl.: Søren B. Jørgensen (S)

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 28. april 1987 kl. 13.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den i salen opslåede dagsorden.

Angående Folketingets arbejde de følgende dage i den pågældende uge skal jeg henvise til den omdelte ugeplan.

Mødet hævet kl. 11.23